

Εγχειρίδιο

1.1. Πεδίο εφαρμογής και ιστορικό

1. Ο ανά χείρας οδηγός καλύπτει τη χρησιμοποίηση του εξοπλισμού εικονοηλεδιασκέψεων σε διασυνοριακές δικαστικές διαδικασίες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πραγματεύεται τις οργανωτικές, τεχνικές και νομικές πτυχές της χρήσης τεχνολογίας εικονοηλεδιασκέψεων. Επίσης, αναλύει τα της χρησιμοποίησης εξοπλισμού σε αίθουσες δικαστηρίων και αίθουσες εξέτασης μαρτύρων, καθώς και τα της χρησιμοποίησης φορητού εξοπλισμού. Οι κατευθύνσεις εφαρμόζονται σε περιπτώσεις όπου η εικονοηλεδιάσκεψη χρησιμοποιείται για οποιαδήποτε φάση της δικαστικής διαδικασίας, και ειδικότερα για τη διεξαγωγή αποδείξεων σε σημεία που βρίσκονται σε απόσταση και δη σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

2. Ο ανά χείρας οδηγός περιέχει συμβουλές και κατευθύνσεις για τους επαγγελματίες της δικαιοσύνης, τους υπαλλήλους δικαστηρίων και το τεχνικό προσωπικό. Ο οδηγός διαλαμβάνει παρατηρήσεις πρακτικής φύσεως αναφορικά με τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εικονοηλεδιασκέψεων που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τους επαγγελματίες της δικαιοσύνης και το προσωπικό των δικαστηρίων, και εν συνεχεία εξετάζει τις τεχνικές πτυχές που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα το τεχνικό προσωπικό. Το παράρτημα του οδηγού παρέχει λεπτομερή στοιχεία για το νομοθετικό πλαίσιο της διασυνοριακής χρήσης εικονοηλεδιασκέψεων σε ποινικές καθώς και σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Άλλα παραρτήματα περιγράφουν τις τεχνικές προδιαγραφές που θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη και παραθέτουν συνοπτικά τις βασικές φάσεις της χρήσης εικονοηλεδιασκέψεων σε διασυνοριακές δικαστικές διαδικασίες. Σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι να βοηθήσει τους χρήστες παρέχοντας συμβουλές και κατευθύνσεις. Δεν υποκαθιστά τις λεπτομερείς οδηγίες εργασίας ή τις λεπτομερείς οδηγίες χειρισμού.

3. Το παρόν έγγραφο ασχολείται κυρίως με τη χρήση εικονοηλεδιασκέψεων σε δικαστικές διαδικασίες ποινικών, αστικών και εμπορικών δικαστηρίων. Πολλές όμως τεχνικές πτυχές της χρήσης εικονοηλεδιασκέψεων ισχύουν και γενικότερα όσον αφορά χρήση τους εντός του ευρύτερου δικαιοδοτικού κύκλου. Η εξέταση μαρτύρων και εμπειρογνομόνων δεν λαμβάνει πάντοτε χώραν εντός του δικαστηρίου και υπάρχει η δυνατότητα να προβλέπεται σύνδεση εικονοηλεδιάσκεψης μεταξύ δικαστηρίων και άλλων χώρων όπως οι προξενικές και διπλωματικές αντιπροσωπείες, οι φυλακές, τα νοσοκομεία ή τα κέντρα παροχής ασύλου. Το παρόν έγγραφο μπορεί καθεαυτό να χρησιμεύει ως βάση για την χρήση εικονοηλεδιασκέψεων σε άλλες διαδικασίες.

4. Στις διασυνοριακές αστικές διαδικασίες προκύπτουν συνήθως δύο δυνητικές περιστάσεις όπου μάρτυρες και εμπειρογνώμονες μπορούν να εξεταστούν μέσω εικονοηλεδιάσκεψης:

Μη απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων, όπου το δικαστήριο του κράτους εκτέλεσης διεξάγει την εξέταση λ.χ. ενός μάρτυρα (υπό ορισμένες προϋποθέσεις με τη συμμετοχή των εντεταλμένων του δικαστηρίου που έχει υποβάλει την παραγγελία)*

Απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων, όπου το δικαστήριο που έχει υποβάλει την παραγγελία εξετάζει απευθείας, μέσω εικονοηλεδιάσκεψης, μάρτυρα ευρισκόμενο σε άλλο κράτος μέλος.

5. Σε προδικαστικές ποινικές έρευνες, ο ανακριτής ή ο εισαγγελέας θα μπορούσε να αποφασίσει τη διεξαγωγή αποδείξεων από μάρτυρα ο οποίος απειλείται, ή μάρτυρα ή εμπειρογνώμονα που βρίσκεται στο εξωτερικό, μέσω εικονοηλεδιάσκεψης ή μέσω οποιουδήποτε άλλου ενδεδειγμένου μέσου οπτικοακουστικής επικοινωνίας εξ αποστάσεως, με τη συγκατάθεση του μάρτυρα, όταν ο δεύτερος δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να παραστεί αυτοπροσώπως στη δίκη.

6. Η διαθεσιμότητα πραγματογνομόνων μαρτύρων έχει αναγνωρισθεί ως αιτία καθυστερήσεων τόσο σε αστικές υποθέσεις (π.χ. ιατρικοί πραγματογνώμονες και ψυχολόγοι σε υποθέσεις γονικής μέριμνας ή επιμέλειας τέκνων) όσο και σε ποινικές (π.χ. ιατροδικαστές ή ειδικοί Η/Υ). Η χρήση εξοπλισμού εικονοηλεδιασκέψεων θα χαρίσει στα δικαστήρια μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τον χρόνο και τον τρόπο κλήσης πραγματογνομόνων μαρτύρων από άλλα κράτη μέλη για να παράσχουν αποδεικτικά στοιχεία. Σε περίπτωση που εξετάζεται πραγματογνώμονας, καλόν είναι ο πραγματογνώμονας αυτός να ειδοποιείται πριν την εξέταση ούτως ώστε να διαπιστώνεται τι είδους τεχνικός εξοπλισμός μπορεί να είναι απαραίτητος κατά τη διάρκειά της.

7. Για τους μάρτυρες που είναι ευάλωτοι ή υφίστανται εκφοβισμό, η εικονοηλεδιάσκεψη μπορεί να θεωρηθεί μέσο για τη μείωση του άγχους και της ταλαιπωρίας που προξενεί η αναστάτωση της μετάβασης στο αλλοδαπό δικαστήριο. Για τη διεξαγωγή αποδείξεων προς οιοδήποτε αλλοδαπό δικαστήριο, μια ξεχωριστή αίθουσα εξέτασης μαρτύρων ενδέχεται να είναι πιο πρακτική από την αίθουσα του δικαστηρίου.

Τελευταία επικαιροποίηση: 17/11/2021

Για τη διαχείριση αυτής της ιστοσελίδας υπεύθυνη είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα σελίδα δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείσθε να συμβουλευθείτε την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου σχετικά με το καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας που διέπει τις σελίδες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Δουλεύουμε σκληρά για τη βελτίωση της Ευρωπαϊκής δικτυακής πύλης e-Justice. Για να κατανοήσουμε καλύτερα τις ανάγκες σας διεξάγουμε μια σύντομη έρευνα. Θα πάρει μόνο ένα λεπτό από το χρόνο σας.

Ναι Όχι, ευχαριστώ